

Φ. 80000/102641/10.12.2021

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
 ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΗΡΑΤΟΣ

Διεύθυνση : Σταδίου 29, 105 59, Αθήνα

Πληροφορίες : Κ. Κλαδισίου

Τηλέφωνο : 213 1516 789

Ηλ. Ταχ. : synparoxes@ypakp.gr

ΠΡΟΣ: **ε-Ε.Φ.Κ.Α.**

1. **Γραφείο Διοικητή**

Ακαδημίας 22

10671, Αθήνα

2. **Γενική Δ/ση Συντάξεων**

Πατησίων 12

10677, Αθήνα

3. **Γενική Δ/ση Συντάξεων Δημοσίου**

Τομέα

Κάνιγγος 29

10110, Αθήνα

4. **Γενική Δ/ση Επικουρικής Ασφάλισης**

και Εφάπαξ Παροχών

Φιλελλήνων 13-15

10557, Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης από τους ασφαλισμένους του ε-Ε.Φ.Κ.Α.»

Σχετ: 1. Το υπ' αριθ. πρωτ. Φ.80000/οικ.9240/597/11-08-2011 έγγραφο του οικείου Υπουργείου

2. Το υπ' αριθ. πρωτ. Φ.80000/21395/1450/06-10-2011 έγγραφο του οικείου Υπουργείου

3. Το υπ' αριθ. πρωτ. Φ.10050/7234/141/30-05-2018 έγγραφο του οικείου Υπουργείου.

4. Το υπ' αριθ. πρωτ. Τ01/678/15-06-2021 έγγραφο του ε-Ε.Φ.Κ.Α.

Με αφορμή το υπό (4) σχετικό έγγραφό σας σχετικά με τη δυνατότητα αναγνώρισης χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας, προκειμένου για την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με προϋποθέσεις συνταξιοδότησης προηγούμενου έτους από εκείνο εντός του οποίου υποβάλλεται το αίτημα αναγνώρισης από ασφαλισμένους που συνταξιοδοτούνται με προϋποθέσεις που δεν τροποποιήθηκαν με το ν. 3863/2010, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Νομικό πλαίσιο

Α.1. Τροποποίηση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης με τους ν. 3863/2010, ν. 3865/2010 και ν. 4093/2012

Με το άρθρο 10 του ν. 3863/2010 και το ν. 3865/2010 τροποποιήθηκαν σημαντικά από 01.01.2011 οι περισσότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων όλων των πρώην φορέων κύριας ασφάλισης και του Δημοσίου που έχουν ήδη ενταχθεί στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. και, παράλληλα, θεσπίστηκαν νέοι διευρυμένοι πλασματικοί χρόνοι που μπορούν να συνυπολογίζονται για τη συμπλήρωση των αυξημένων χρονικών προϋποθέσεων.

Σύμφωνα με τα υπό 1 και 2 σχετικά έγγραφά μας, όσοι ασφαλισμένοι θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 01.01.2011 και εφεξής, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, **μπορούν να υποβάλουν την αίτηση για την αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης προς θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης ή/και προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, οποτεδήποτε, προγενέστερα ή μεταγενέστερα του έτους, του οποίου τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης επιθυμούν να κατοχυρώσουν, ακόμη και ταυτόχρονα με την αίτηση συνταξιοδότησης, αλλά σε καμία περίπτωση μετά την αίτηση συνταξιοδότησης, εφόσον, βεβαίως, καταστούν συνταξιούχοι με την αίτησή τους αυτή.** Το δικαίωμα, δε, αυτό αποτελούσε ήδη πάγια ασφαλιστική πρακτική στο πρώην Δημόσιο.

Τα ως άνω έγγραφα και το διαπιστούμενο με αυτά δικαίωμα για αναγωγή της αναγνώρισης πλασματικού χρόνου ασφάλισης σε οποιοδήποτε χρόνο, προγενέστερο ή μεταγενέστερο, της ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεως αναγνώρισης και μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως συνταξιοδότησης, δεν κατελάμβαναν τις περιπτώσεις ασφαλισμένων, των οποίων οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των πρώην φορέων κύριας ασφάλισης που έχουν ενταχθεί στον ε-Ε.Φ.Κ.Α. δεν τροποποιήθηκαν με τον ν. 3863/2010, ούτε αργότερα με τον ν. 4093/2012 και παρέμειναν ως είχαν μέχρι και 18.8.2015. Στις περιπτώσεις αυτές περιλαμβάνονται, ενδεικτικώς, ασφαλισμένοι των πρώην ειδικών ταμείων που υπήχθησαν στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1982 και θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση τριανταπέντε (35) ετών ασφάλισης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 3029/2002, προϋπόθεση που δεν τροποποιήθηκε με τους ν. 3863/2010 και 4093/2012 και παρέμεινε ως είχε μέχρι και 18.8.2015.

Σε όλες τις περιπτώσεις, βεβαίως, μέγιστος δυνατός αναγνωριστέος πλασματικός χρόνος είναι, σε κάθε περίπτωση, αυτός που αντιστοιχεί στο έτος εκείνο, τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του οποίου οι ασφαλισμένοι κατοχυρώνουν. Έτσι, για τους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που τροποποιήθηκαν με το ν. 3863/2010 και ισχύουν από 1.1.2011, επιτρέπεται η αναγνώριση των νέων διευρυμένων πλασματικών χρόνων που προβλέπει το άρθρο 40 του ν. 3996/2011, το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 40 του ν. 2084/1992, όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ. 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, ενώ οι ασφαλισμένοι που θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που δεν μεταβλήθηκαν με το ν. 3863/2010, μπορούν να αναγνωρίζουν τους πλασματικούς χρόνους που ίσχυαν μέχρι 31.12.2010.

A.2. Τροποποίηση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης με το ν.4336/2015

Με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 και της υποπαρ. Ε3 της παρ. Ε του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, οι οποίες ισχύουν από 19.8.2015 και μετά, θεσπίζονται νέα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης για το σύνολο των ασφαλισμένων των πρώην φορέων κύριας ασφάλισης, οι οποίοι έχουν ενταχθεί στον ε-Ε.Φ.Κ.Α., ενώ ειδικά για τις περιπτώσεις που από την ισχύουσα μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού νομοθεσία δεν προβλεπόταν όριο ηλικίας για θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος ή για καταβολή σύνταξης (στο Δημόσιο), η σταδιακή αύξηση αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού με όριο ηλικίας το 58ο έτος, εφόσον η θεμελίωση δικαιώματος ή η καταβολή σύνταξης (στο Δημόσιο) προβλέπεται με τη συμπλήρωση τουλάχιστον 35 ετών ασφάλισης, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση με όριο ηλικίας το 55^ο έτος.

Ειδικότερα, για τις περιπτώσεις που από την ισχύουσα μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού νομοθεσία θεμελιωνόταν δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος ή καταβαλλόταν η σύνταξη

(στο Δημόσιο) χωρίς όριο ηλικίας, ο προσδιορισμός της νέας ηλικίας συνταξιοδότησης γίνεται με βάση τον Πίνακα 1 του ν.4336/2015, στον οποίο η νέα ηλικία είναι αυτή που αντιστοιχεί στην ηλικία των 58 ετών, στο έτος κατά το οποίο ο ασφαλισμένος συμπληρώνει τον, από το προγενέστερο του ν. 4336/2015 νομοθετικό πλαίσιο, προβλεπόμενο χρόνο ασφάλισης (βλ. οδηγίες που παρασχέθηκαν με την υπ' αριθ. πρωτ. Φ80000/οικ.59824/1962/21.12.2015 εγκύκλιο του Υπουργείου μας και υπ' αριθ. πρωτ. 124069/0092/10.11.2015 έγγραφο του Γ.Λ.Κ.).

Έτσι, με το ν. 4336/2015 επήλθε τροποποίηση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης και για εκείνους τους ασφαλισμένους, των οποίων οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ενταχθέντων στον e-Ε.Φ.Κ.Α. πρώην φορέων κύριας ασφάλισης δεν είχαν τροποποιηθεί με το ν. 3863/2010 ή το ν. 4093/2012 και είχαν παραμείνει ως είχαν μέχρι και 18.8.2015.

Β. Αναγνώριση πλασματικών ετών για κατοχύρωση/θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος

Με τον ν. 4387/2016 ιδρύθηκε από 01.01.2017 ο Ε.Φ.Κ.Α. ως ένας ενιαίος ασφαλιστικός οργανισμός κύριας σύνταξης, στον οποίο εντάχθηκαν σχεδόν όλοι οι μέχρι τότε φορείς κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και το Δημόσιο. Στο πλαίσιο, δε, του ενιαίου αυτού ασφαλιστικού οργανισμού και με σκοπό την θέσπιση ενιαίας διαδικασίας υποβολής των αιτήσεων που κατατείνουν στην απονομή σύνταξης από αυτόν, προβλέφθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 4554/2018 ενιαίοι κανόνες αυτής της διαδικασίας. Οι κανόνες αυτοί καθορίζουν με ενιαίο τρόπο τα ζητήματα της υποβολής αιτήσεως συνταξιοδότησης στον Ε.Φ.Κ.Α. (και ήδη e-Ε.Φ.Κ.Α.), προς άσκηση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος ή θανάτου από τους ασφαλισμένους του, της έναρξης του δικαιώματος σύνταξης και της λήξης του δικαιώματος στην σύνταξη. Η νέα ρύθμιση ισχύει από 18/7/2018 (ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4554/2018) και καταργεί όλες τις ειδικές ή γενικές διατάξεις που ρύθμιζαν διαφορετικά το θέμα της έναρξης και λήξης των συντάξεων λόγω γήρατος και λόγω θανάτου (με ημερομηνία θανάτου από τις 18/7/2018 και μετά), για όλους τους ασφαλισμένους των ενταχθέντων στον Ε.Φ.Κ.Α. (και ήδη e-Ε.Φ.Κ.Α.) πρώην φορέων κοινωνικής ασφάλισης και Δημοσίου.

Η αίτηση αναγνώρισης πλασματικού χρόνου ασφάλισης δεν γεννά αυτοτελές δικαίωμα σε κάποια παροχή αλλά κατατείνει στην υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης προς άσκηση του δικαιώματος σύνταξης και συνεντέλλεται με αυτήν και τη διαδικασία της, αφού πρέπει να υποβληθεί το αργότερο ταυτόχρονα με την αίτηση συνταξιοδότησης. Έτσι, η ισχύουσα από 18.7.2018 νέα ρύθμιση του άρθρου 1 του ν. 4554/2018 και η εξ αυτής κατάργηση όλων των ειδικών ή γενικών διατάξεων που ρύθμιζαν διαφορετικά τα ρυθμιζόμενα με την διάταξη αυτή ζητήματα, επηρεάζει ευθέως και την ασφαλιστική πρακτική σχετικώς με την υποβολή της αίτησης αναγνώρισης πλασματικού χρόνου ασφάλισης.

Κατόπιν των ανωτέρω και επειδή με το ν. 4336/2015 επήλθε τροποποίηση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης και για εκείνους τους ασφαλισμένους, των οποίων οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ενταχθέντων στον e-Ε.Φ.Κ.Α. πρώην φορέων κύριας ασφάλισης δεν είχαν τροποποιηθεί με το ν. 3863/2010 ή το ν. 4093/2012 και είχαν παραμείνει ως είχαν μέχρι και 18.08.2015, προκύπτει ότι, για λόγους ίσης μεταχείρισης όλων των ασφαλισμένων των ενταχθέντων στον e-Ε.Φ.Κ.Α. πρώην φορέων κοινωνικής ασφάλισης και Δημοσίου, από 18.07.2018 και εφεξής δεν υφίσταται πλέον διαφοροποίηση μεταξύ τους ως προς τον χρόνο υποβολής αιτήσεως αναγνώρισης πλασματικού χρόνου ασφάλισης και των συνεπειών αυτής,

όπως η δυνατότητα κατοχύρωσης ή θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε μικρότερο ηλικιακό όριο ως απόρροια της αναγνώρισης πλασματικού χρόνου ασφάλισης, περιλαμβανομένου και του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας. Τα ανωτέρω επιδρούν στην πλήρωση της συνταξιοδοτικής προϋπόθεσης συμπλήρωσης του χρόνου ασφάλισης και δεν επηρεάζουν την πλήρωση των τυχόν λοιπών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης.

Επομένως, για όλους τους ασφαλισμένους του e-Ε.Φ.Κ.Α., η αίτηση αναγνώρισης πλασματικού χρόνου ασφάλισης προς θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης ή/και προσαύξηση του ποσού της σύνταξης μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε, προγενέστερα ή μεταγενέστερα του έτους, του οποίου τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης επιθυμούν να κατοχυρώσουν, ακόμη και ταυτόχρονα με την αίτηση συνταξιοδότησης, αλλά σε καμία περίπτωση μετά την αίτηση συνταξιοδότησης, εφόσον, βεβαίως, καταστούν συνταξιούχοι με την αίτησή τους αυτή. Δηλαδή δεν απαιτείται η αίτηση αναγνώρισης πλασματικού χρόνου ασφάλισης να έχει κατατεθεί σε προηγούμενο έτος από εκείνο της υποβολής της αιτήσεως συνταξιοδότησης, **αλλά ο αναγνωριζόμενος με την αίτηση αυτή χρόνος ασφάλισης μπορεί να αναχθεί σε οποιοδήποτε προηγούμενο έτος, ακόμη και σε χρόνο παλαιότερο της 18.07.2018**, προς θεμελίωση ή κατοχύρωση των τότε ισχυουσών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης. Ο μέγιστος, δε, δυνατός αναγνωριστέος πλασματικός χρόνος είναι, σε κάθε περίπτωση, αυτός που αντιστοιχεί στο έτος εκείνο, τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του οποίου οι ασφαλισμένοι κατοχυρώνουν, κατά τα προαναφερθέντα.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης.

Το παρόν υπερισχύει από την ίδια ως άνω ημερομηνία του υπ' αριθ. πρωτ. Φ.10050/7234/141/30.5.2018 εγγράφου μας.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
2. Γραφείο Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
3. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4. Προϊσταμένη Γενική Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης
5. Διεύθυνση Παροχών Κύριας Σύνταξης
6. Τμήμα Σύνταξης Γήρατος